

جایگاه فرهنگ در صنعت ساخت و ساز

نگرش خرد به کلان

مولفان:

دکتر حمید بهبهانی

استاد تمام دانشگاه علم و صنعت و وزیر اسبق راه و ترابری

مهندس شایان فخریان

کارشناس ارشد مدیریت ساخت و ساز

انتشارات فرهوش

سرشناسه	بهبهانی، حمید، ۱۳۱۹
عنوان و نام پدیدآور	جایگاه فرهنگ در صنعت ساخت و ساز: نگرش خرد به کلان/حمید بهبهانی، شایان فخریان.
مشخصات نشر	تهران: فرهوش، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	۲۲۴ص: جدول، نمودار.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۴۹۵-۷۱۳-۷
وضعیت فهرست‌نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه: ص. ۲۲۱-۲۲۴.
موضوع	ساختمان‌سازی -- ایران -- صنعت و تجارت -- مدیریت -- ساختمان‌سازی -- ایران
موضوع	Building -- Iran -- Construction industry -- Iran -- Management
شناسه افزوده	فخریان جدید، شایان، ۱۳۷۲-
شناسه افزوده	Fakhryan Jadad , Shayan
رده‌بندی کنگره	۴۳۸TH
رده‌بندی دیویی	۶۹۰
شماره کتاب‌شناسی ملی	۶۱۱۸۲۰۹

جایگاه فرهنگ در صنعت ساخت و ساز

نویسندگان: حمید بهبهانی، شایان فخریان

ناظر فنی چاپ: سمان فابی

ناشر: فرهوش

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول، -پاییز ۱۴۰۰

قیمت: ۱۰۰۰۰۰ تومان

شابک: ۷-۷۱۳-۴۹۵-۶۰۰-۹۷۸

کلیه حقوق چاپ و نشر مخصوص و محفوظ ناشر است

آدرس: میدان انقلاب - ضلع جنوب شرقی - ساختمان مترجمان - پلاک ۱۷ - طبقه ۱

انتشارات: ۰۹۱۰۷۸۹۲۷۴۷ - ۶۶۴۰۱۱۶۱ دبیرخانه: ۶۶۹۱۱۷۲۶ - ۶۶۴۰۶۳۰۹

دورنگار: ۸۹۷۸۴۵۵۸ www.farhoosh-pub.com

دیباچه

صنعت ساخت‌وساز ایران همواره زیان‌های زیادی را از عواملی تجربه کرده که خود بر آن‌ها تسلطی نداشته؛ مسائلی مانند تحریم‌های اقتصادی، فشار و تشنج سیاسی داخلی و بین‌المللی، عدم وجود برنامه‌ریزی و چهارچوب مدون برای رشد و توسعه، کیفیت پایین ساخت‌وساز، اتلاف شدید و بهره‌وری ناکافی از مهم‌ترین این عوامل می‌باشند.

در نقطه‌ی مقابل اما صنعت ساخت‌وساز در این کشور پهناور به لطف نقاط قوت خود همواره نشانه‌های مثبتی نظیر افزایش جمعیت تحصیل کرده در حوزه‌ی ساخت‌وساز، موقعیت مطلوب جغرافیایی برای ایجاد شرایط ساخت و همچنین پتانسیل صادرات منطقه‌ای کالا یا خدمات مهندسی از خود بروز داده که تنها بخشی از ظرفیت رشد این صنعت محسوب می‌شوند.

بنابراین با وجود این نقاط ضعف و قوت، نقش پررنگ و حساس مدیریت در بنگاه‌های فعال اعم از بخش‌های خصوصی و دولتی و برنامه‌ریزی به اوج خود می‌رسد؛ زیرا مدیران در صورت استفاده‌ی صحیح از نقاط قوت در جهت بهره‌برداری از فرصت‌های توسعه می‌توانند عامل اساسی جهت‌گیری به سوی رشد و شکوفایی مجموعه‌ی خود، و در وهله‌ی بعد توسعه‌ی «صنعت ساخت‌وساز» باشند.

بر همین اساس در ابتدا تلاش کردیم تا نقاط ضعف این صنعت را موشکافانه بررسی کنیم. برآیند نتایج آن بدین شرح بود که در موارد کلان، سه ضعف اساسی در صنعت ساخت وجود دارد که شامل پایین بودن کیفیت، اتلاف شدید و بهره‌وری کم می‌باشد. در حقیقت در این نقطه از پژوهش به اشکالاتی برخوردیم که تنها منشأ داخلی دارند و عوامل خارج از صنعت ساخت‌وساز اگرچه بر آن‌ها اثرگذارند اما میزان این اثرگذاری بسیار کمتر از عوامل درونی می‌باشد. به‌عنوان مثال، کیفیت پایین ساخت، به تشنج‌های سیاسی ایران ارتباطی ندارد، زیرا کشور به لحاظ کیفیت کالا و خدمات از وضعیت به‌مراتب مطلوبی برخوردار است. در نهایت مشخص شد که ضعف در حوزه‌ی علوم انسانی و روش‌های مدیریتی و شیوه‌های

تصمیم‌گیری مستقیماً بر کیفیت ساخت اثرگذار است. در نتیجه برای اینکه بتوانیم به هدف نهایی که همان «توسعه‌ی صنعت ساخت‌وساز» است دست پیدا کنیم، چاره‌ای جز تغییر رویه‌ی فعلی ساخت‌وساز نداریم.

در حقیقت می‌توان گفت هدف ما از تألیف این کتاب تلاقی دو قطب مخالف تحت عنوان موانع در برابر ظرفیت‌هاست. در واقع در بخش بخش این کتاب سعی داریم تا بگوییم مشکلات کنونی صنعت ساخت‌وساز تنها مربوط به اقتصاد کلان کشور و یا شرایط سیاسی نمی‌باشد بلکه باید در ابتدا نقاط ضعف داخلی را بشناسیم و آن‌ها را بهبود ببخشیم تا بتوانیم به رشد و انسجام برسیم. به بیان دیگر باید گفت این صنعت پیش از هر چیز نیاز مبرم به اصلاح رفتاری و ساختاری درونی دارد؛ بدین صورت که کلیه‌ی عوامل فعال نظیر کارفرمایان، مهندسين، کلینیک‌های فروش مصالح، تکنسین‌ها، کارگران و... نیاز به اتحاد و عملکرد مطابق فرم از پیش تعیین شده دارند تا بتوانند زمینه‌ی شکوفایی این صنعت را فراهم سازند.

فهرست مطالب

چهارچوب کتاب

۱۷	پیش‌زمینه
۱۷	ابعاد کتاب
۱۸	تشریح موضوع
۱۹	قلمرو کتاب
۲۰	مخاطبان کتاب: فعالان ساخت‌وساز
۲۱	اهداف
۲۵	

بخش اول: پیدایش

۲۷	مقدمه
۲۸	پیدایش
۲۹	نیاز
۳۱	نیازهای فیزیولوژی
۳۲	تحلیل هرم: نیاز به وجود ساخت‌وساز
۳۴	تاریخ و تکامل
۳۶	فلسفه
۳۸	

بخش دوم: شکوه کل ماجرا

۴۱	مقدمه
۴۲	اهمیت
۴۳	تأثیرات عمیق اقتصادی
۴۶	تأثیرات ساخت و ساز بر محیط
۵۱	

۵۷	بعد اجتماعی ساخت‌وساز
۶۰	جایگاه هر فرد
۶۱	هدفمند و متعهد
۶۲	ادله‌ی عشق

بخش سوم: هنر، معماری و سازه

۶۸	مقدمه
۶۹	جایگاه علوم انسانی
۷۱	معماری
۷۳	واژه شناسی
۷۴	معماری: یک هدیه!
۷۵	ارکان معماری
۷۵	شکل شماره‌ی ۳۲ شیوه‌های معماری
۷۶	هنر و زیبایی
۷۷	مهندسی ساخت‌وساز: یک مرز باریک
۷۹	معماران و ویژگی‌ها
۸۲	سازه
۸۴	پیشینه
۸۴	جایگاه
۸۵	چالش‌های اساسی
۸۸	نگاه به سرانجام
۸۹	اتحاد عمران و معماری

بخش چهارم: تغییر

۹۱	
۹۲	مقدمه
۹۲	اکنون از دیرباز
۹۳	شروع تغییرات